VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Laisvė tik tada garbinga, k ada turi tikslą, kada moka susivaldyti ir yra tvarkinga.

LII. METAI. 287 (578) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., GRUODŽIO-DECEMBER 16 D. KAINA 3 CENTAI

NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 19 1939

ŠIANDIEN

Amerikos vaidmuo
Diktatūrų priešas
Istorija pasikartoja
Pasaulinė paroda

VYT. ŠIRVYDAS

Prezidetas Rooseveltas aną dieną teisingai pareiškė:

"Amerika netik didžiausia ir galingiausia demokratinė valstybė pasaulyje, **bet valstybė, iš kurios daugelis kitų demokratinių valstybių laukia vadovybės išsaugoti demokratijos gyvybę pasaulyje".**

Ką Amerika darys ateinančiais keliais metais turės tokios lemiamos reikšmės pasaulio istorijai, kad mes vargu galime šiandien suprasti. Demokratijos pritarėjai visame pasaulyje žiūri, ar Amerika įstengs išrišti visus painius klausimus, kurie visuomenę užgulė ir išrišti be tautinės, ar luomų neapykantos, vartojant tik nuo seno demokratijos gerbiamus pakantos, suderinimo ir apsvarstymo būdus. Demokratijos pritarėjai į Ameriką žiūri, kad ji pasauliui įrodytų jog piliečių gerovę ir pasaulio taiką galima pakelti be diktatūrinių priemonių.

Ar Amerika apvils jų viltis? Rodos, neturėtų. Juk čia kraštas, kuriame daug gamtos turtų, gerai organizuota pramonė ir prekyba, išsilavinę darbininkai ir inžinieriai, vieša spauda ir susipratusi visuomenė. Amerika, demokratiniais būdais visus mūsų dienų susipainiojusius klausimus išrišdama, suduotų tokį smūgį diktatūroms, nuo kurio jos greičiau žūtų, negu ginkluotomis priemonėmis jas naikinant.

Mūsų, lietuvių, pareiga yra prisidėti, kiek esame pašaukti ir spėkos leidžia, Amerikai padėti savo vidinį (tiek pasaulio likimui svarbų) klausimą rišti. **Ir pirmon eilėn čia reikia šalintis nuo visų srovių, kurios garbina bile kokią diktatūrą, maskvinę, rominę ar berlyninę.**

Rusija pagamino naują kino filmą, kuri savo tema labai artima lietuvių istorijai ir širdžiai. Jos vardas "Aleksandras Nevskis". Ji pagrįsta tuo rusų istorijos metu, kuris lietuvių istorijoje atatinka Vytauto Didžiojo laikams ir Žalgirio kovai.

Aleksandras Nevskis, pamatęs, kad rusų valstybę (Naugardą) gula baisūs totoriai ir vokiečiai kryžiokai, padarė laikiną taiką su totoriais ir atkreipė visą savo spėką prieš vokiečius. Netoli dabartinės Estijos, žiemą, ant ežero Peipus ledo, įvyko lemiamas rusų ir vokiečių kryžuočių mūšis. Rusai, Nevskio vedami, laimėjo, nugarmindami visą teutonų armiją pro pralaužtą ežero ledą.

Filma šių dienų Sovietijai turi stiprios propogandinės vertės ir yra pavyzdis naujo posukio pas Staliną, pagal kurį jis "neatsisako nuo senojo, svieto", bet mūsų Kudirkos žodžiais, "iš praeities stiprybę semia". Vokiečių imperializmas vėl rusams grėsia ir Nevskio pergalė, gali būti, bus simbolis kitai pergalei — pergalei, kuria džiaugsis, čekai, vengrai, lenkai, lietuviai, rumunai, latviai ir estai, reiškia, tautos, kurioms šis naujas vokiečių imperializmas tiek pat grėsia, kiek rusams, bet kuriam jos vienos pasipriešinti negali.

Nevskis padarė taiką su totoriais, o kunigaikštis Vytautas su lenkais, tikslu atremti vokiečių skverbimąsi į Europos Rytus. Tik — ar Stalinas bus Nevskiu ir Vytautu, Rytų ir Vidurio Europą, taip pat ir Sovietijos kraštus nuo naujosios kartos kryžiuočių (svastikinių) ginti?

Pasaulinės parodos rengėjai ruošiasi panaudoti radiją parodos tikslams. Yra sudaryta tvarkraštis, pagal kurį, sausio 1 d. pradedant, įžymieji pasaulio valstybių vadai pasveikins parodą per radijo. Sausio pirmą dieną sveikins, pavyzdžiui, Prancūzijos Prezidentas Lebrun. Italijos karalius sveikins kovo 12-tą, Lenkijos prezidentas kovo 26-tą ir taip toliau. Lietuvos, Latvijos ir Estijos tvarkraštyje, kol kas, nematyti.

Tikiuosi, bus padaryta atatinkamų žygių, kad ir šios trys Pabaltijo valstybės, jei ne pavieniai, tai bent bendrai pasveikintų parodą ir Amerikos visuomenę.

Naujas pasiuntinys. — Prince Ascanio, naujasis Italijos pasiuntinys Jungtinėms Amerikos Valstybėms. Jis paskirtas pasiuntiniu vietoje atšaukto Fulvio Suvich.

IŠ PAN AMERIKOS KONFERENCIJOS

LIMA, Peru, gruodžio 15 d. — Pan-Amerikos konferencijoje buvo svarstomas Amerikos pasiūlymas sudaryti Amerikos žemyno valstybių Tautų Sąjungą ir sudaryti bendrą Amerikos žemyno apsaugos planą, pasisaugoti nuo totalitarinių valstybių ir jų politikos pavojaus. Argentinos delegacija šitokiam planui pasipriešino ir įtikino kitus delegatus, kad tokio pavojaus nėra ir šiuo metu nereikia sudaryti tokios sąjungos ir plano. Konferencijos dalyviai išklausę pranešimų nutarė J.A.V. pasiūlymus atsidėti kitai konferencijai.

UŽ VERŠIUKĄ PARDAVĖ VAIKĄ

VILNIUS. — Vyšniavo valsčiuje tūla Anastazija Kiwiczowna atsitiktinai pasimaišiusiai cigonei pardavė savo 2 metų vaiką. Čigonė už pirkinį sumokėjo veršiuko kainą. Čigonė savo keliu irgi jau buvo numačiusi vaiką parduoti už 50 zlotų vienai bevaikei šeimynai. Pastaruosius mainus supainiojo policijos pareigūnai.

ŽADA STATYTI DIRBTINĖS VILNOS FABRIKĄ

KAUNAS. — Tam tikrose įstaigose vėl keliamas klausimas pastatyti Kaune didelį dirbtinės vilnos fabriką. Vilna būtų gaminama iš pieno-kazeino bei kitų produktų. Fabriko pastatymas ir įrengimas atsieitų apie milijoną litų.

ANGLIJOS VYRIAUSYBEI NEPATINKA NAUJIEJI ITALIJOS REIKALAVIMAI

Bonnet pareiškė, kad Prancūzija be karo Italijai neatiduos nė vieno colio žemės

LONDON, gruodžio 15 d. — Didžiosios Britanijos Ministras Pirmininkas pareiškė, kad Anglijos vyriausybė bet kokį Italijos mėginimas atimti iš Prancūzijos Tunisą, Šiaurės Afrikoje, anglų vyriausybėje sukeltų "rimto susirūpinimo". Jis taip pat pareiškė, kad jeigu Europos diktatoriai ir toliau grąsinimais mėgins reikšti savo reikalavimus, tai Europoje bus sunku pasiekti tos taikos ir susiartinimo, kuriam pagrindas buvo padėtas šiais metais Muncheno konferencijoje.

Tuo tarpu iš Paryžiaus praneša, kad ryšium su Italijos reikalavimais gauti Suezo kanalo kontrolę ir net Prancūzijos Tunisą, Užsienių Reikalų Ministras Bonnet atvirai ir griežtai atsakė Italijai, kad jį be karo neatiduos nė vieno Prancūzijos imperijos žemės colio Italijai.

Jis taip pat pakartojo pareiškimą, jeigu Prancūzijai tektų kariauti su Italija, tai Anglija automatiškai ateitų jai į pagalbą.

Italijos vyriausybė paskelbė naują biudžetą, kurio 30% numatoma skirti karo reikalams; karo aviacijai ir karo laivynui tenka didžiausia tos samatos dalis.

RUSIJOS BALTAGVARDIEČIAI NORI VALDYTI RUSIJOS UKRAINIEČIUS

PARIS, gruodžio 15 d. — Žiniomis iš gerai informuotų sluoksnių praneša, kad buvusios monarchistinės Rusijos didikai ir baltagvardiečiai, kurie dabar gyvena Prancūzijoje, šį sekmadienį siunčia į Vokietiją pretendentą į Rusijos sostą Didįjį kunigaikštį Vladimirą Kyrilovičių, kuris Berlyne tarsis su Hitleriu Rusijos Ukrainos reikalu. Rusijos monarchistai mano susitarti su Vokietija, kad atėmus iš Sovietų Ukrainą, Kyrilovičius būtų paskelbtas Ukrainos caru ir valdytoju, bet, žinoma, po Vokietijos protektoriatu.

Jeigu Vokietija sutiktų su rusų monarchistų pasiūlymu, tai visi Rusijos tremtiniai prisidėtų prie Rusijos Ukrainos išlaisvinimo.

Teisme. — Dainininkė Ruth Etting, kuri šiomis dienomis Los Angeles teisme liudijo prieš savo buvusį vyrą, kuris kaltinamas už kito vyro užpuolimą ir pasikesinimą jį nužudyti. Po teismo Ruth Etting ištekėjo už skundėjo Aldermano.

ŽYDAI PARDUODA ŪKIUS

LAUGALIAI. — Po vokiečių demonstracijų, iš dalies nukreiptų prieš žydus, apylinkės žydai pradėjo ūkius pardavinėti. Savo ūkius Laugaliuose pardavė Bernhard Laks ir Leiseris. Bernhardo Laks ūkį nupirko Georg Peldszus iš Kalnųjų. Teko girdėti, kad ir kiti apylinkės žydai ūkius parduodą.

Vokietijos naciai iš Olandijos atšaukė apie 2,500 vokietaičių tarnaičių. Jos atšaukiamos dėl to, kad Vokietijoje dabar pristigo namų ruošos darbininkių.

Pasiuntinys. — Jungtinių Amerikos Valstybių pasiuntinys Kinijai Newton T. Johnson, kuris vyriausybės atšauktas į Washingtoną, kur jis praneš p. Rooseveltui apie padėtį Kinijoje.

NACIAI NORI PANAIKINTI KONKORDATĄ

BERLIN, gruodžio 15 d. — Vokietijos vyriausybė dabar studijuoja konkordato su Vatikanu panaikinimo galimybes. Naciai jau seniai yra nusistatę panaikinti konkordatą ir nutraukti visus santykius su Vatikanu, bet iki šiol buvo didelių kliūčių. Dabar ruošiamas planas, kuriuo visoje Vokietijoje būtų tik viena valstybės tikyba, kuri nepriklausytų jokiai tarptautinei sektai.

SAKO, SOVIETAI STATYS 40,000 KARO LAIVUS

BERLIN, gruodžio 15 d. — Iš vokiškų šaltinių praneša, kad Sovietų Sąjunga netrukus pradėsianti statyti du 40,000 tonų karo laivus, kurie bus skiriami tarnybai Baltijos jūroje. Iš to matyti, sako vokiečiai, kad tarp Rusijos ir Vokietijos gali prasidėti lenktynės karo laivų statyboje, nes Vokietija nenusileisianti Rusijai Baltijos jūroje.

ŽYDAS TURĖJO 40 ŽMONŲ

VAŠUVA. — Lenkijoj suimtas žydas Volfas Goldmanas, kuris apgaulingu būdu buvo vedęs 40 žmonų. Jis buvo Lodzės audinių fabriko atstovas ir, atvykęs į didesnį miestą, išsirinkdavo sau žmoną ir su ja žydų sinagogoj susituokdavo. Dabar jo nusikaltimai iškilo aikštėn ir už tai teks kalėjime pasėdėti.

VOKIETININKAI LAIMĖJO 25 VIETAS KLAIPĖDOS SEIMELYJE

Klaipėdos likimas paaiškės tik po naujų metų, sako Berlyno diplomatai

KLAIPĖDA, gruodžio 15 d. — Associated Press praneša, kad Klaipėdos Seimelio rinkimuose vokietininkai iš 29 vietų Seimelyje laimėjo 25 vietas, nežiūrint, kad jie prieš rinkimus varė aršią kampaniją už vokietininkų sąrašus. Pereitame Seimelyje lietuviai turėjo 5 vietas, o vokietininkai 24.

Žiniomis iš Berlyno, iš suskaitytų balsų 77 balsavimo apygardose iš 228 apygardų, vokietininkai laimėjo 88.5% balsų. Klaipėdos mieste vokietininkai gavo 81.5% balsų, o Hydekruge gavo 95.1% balsų.

Vokietijos spauda komentuodama šį faktą, sako, kad iš tų rinkimų rezultatų matyti, kad Klaipėdos gyventojai nori grįžti prie Vokietijos, bet susilaiko nuo bet kokių komentarų.

Berlyno neoficialiuose sluoksniuose manoma, kad Klaipėdos prijungimas prie Vokietijos yra neišvengiamas, nežiūrint, kad Hitleris šiais metais pareiškė, kad Vokietija nereiškia jokių pretenzijų į jokias teritorijas Europoje.

Klaipėdos krašto likimas esą, galutinai paaiškės tik po naujų metų, kada susirinks Klaipėdos krašto seimelis.

Į AMERIKĄ ŽADA ATVYKTI LIETUVOS UNIVERSITETO STUDENTŲ CHORAS

Studentų choras ruošiasi aplankyti visas didesnes Amerikos lietuvių kolonijas

KAUNAS. — Šiuo metu Vytauto Didžiojo Universiteto choras intensyviai ruošiasi naujam repertuarui. Pasibaigus mokslo metams choras ketina išvykti į Amerikos Jungtines Valstybes, kur aplankysiąs didesnes lietuvių kolonijas ir surengsiąs visą eilę koncertų. Dabar studentų chore yra 196 choristai. Tai yra didžiausias Kaune choras. Į Ameriką išvyks choras su 60 rinktinių choristų. Pažymėtina, kad studentų choro gastrolės užsieniuose visuomet buvo labai palankiai įvertinamos. Pvz., šią vasarą gastroliavęs Čekoslovakijoje studentų choras be visos eilės palankių recenzijų spaudoje, kaip garbės ir pasižymėjimo ženklus, gavo net keturis vainikus ir vieną medalį.

PASIRAŠYTA PREKYBOS STARTIS SU ARGENTINA

BUENOS AIRES. — Gauta iš Lietuvos nepaprasto pasiuntinio ir įgalioto ministro Pietų Amerikoje Jono Aukštuolio telegrama, kad ekonominės derybos su Argentina sekmingai baigtos ir pasirašyta prekybos sutartis, kurioje numatytas abipusis apyvartos balanso išlyginimas.

Ir pusės hektaro žemės neleidžia prisipirkti

VILNIUS. — Dieveniškės valsčiaus gyventojai turi tik po porą ha žemės, kuri jų negali pramaitinti. Krepiėsi į storastą prašydami leisti jiems prisipirkti po pusę ha žemės, bet storasta jų prašymą atmetė.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS. — Gruodžio 12 d. perriktą prezidentą Antaną Smetoną arkivyskupas Skvireckas iškimingai prisaikdino. Iškilmėse dalyvavo vyriausybės nariai, tautos atstovai, Seimo nariai, užsienių diplomatai ir visuomenės atstovai. Prezidentas savo kalboje tautai pabrėžė, kad Lietuva turi spręstis iš artimos aplinkos ir artimųjų kaimynų. Tik konsoliduota glaudi tauta, susispietusi apie valdžią, gali išlikti nepriklausoma tautos šviesiai ateičiai. Popiet Prezidentas padėjo vainiką ant Nežinomojo Kareivio kapo, priėmė sveikinimus arkivyskupo Skvirecko, vyriausybės, kariuomenės vadovybės ir diplomatinio korpuso.

KAUNAS. — Gruodžio 11 d. Seimelio rinkimuose dalyvavo 96% balsuotojų. Lietuviai nepasidavė provokacijoms. Autonominės administracijos ir Kultūros vedbando agitacija bei sauvaliavimai terorizavo rinkikus, iškraipė rinkimų duomenis. Rinkikų rezultatai paaiškės gruodžio 15 d.

KAUNAS. — Gruodžio 13 d. perėmė pareigas naujai gubernatoriu paskirtas Klaipėdos Krašto lietuvis Viktoras Gailius.

KLAIPĖDA. — Gruodžio 9 d. iškilmingai palaidotas vokietininkų nužudytasis Jonušys. Laidotuvėse dalyvavo per 5,000 asmenų. Burchardt, Buschining ir Groeger Klaipėdos teismo kvočiami nužudyme prisipažino.

KAUNAS. — Gruodžio 10 d. Kaune ir apskrityje paskelbtas sustiprintos apsaugos stovis šešiems mėnesiams.

Marijampolės miestas smarkiai auga, plečiasi. Statyba kasmet didėja. Dabar daugiausia statomi mūriniai pastatai.

Lenkijoje policija jau antrą kartą daro kratas ir uždarinėja Lenkijos masonų draugijas ir įstaigas.

ORAS

Numatoma: Giedra. Mažas pasikeitimas temperatūroje

Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:30. Dieos ilgis 9:15.

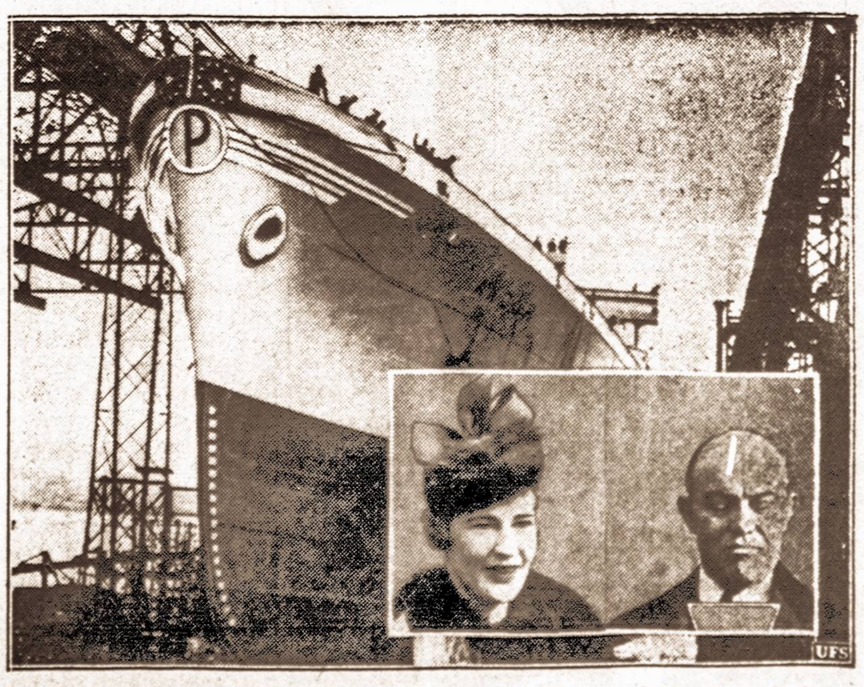

Saugiausias laivas. — Šiomis dienomis Quincy, Mass. buvo nuleistas į vandenį naujasis Amerikos keleivinis laivas Ancon, kuris laikomas vienas iš saugiausių laivų pasaulyje. Jo pastatymas kainavo 4 mil. dol. Kampe J.A.V. Karo Ministras Woodring su žmona, kurie dalyvavo laivo nuleidimo iškilmėse Laivas priklauso Panama Railroad linijai.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

MAŽŲJŲ VALSTYBIŲ LIKIMAS

Kuomet Anglija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga leido Hitleriui sudraskyti Čekoslovakiją, jau tuomet galutinai paaiškėjo, kad mažųjų valstybių likimas pavedamas galingųjų agresorių malonei. Juk Prancūzija ir Sovietų Sąjunga turėjo bendro apsigynimo sutartis su Čekoslovakija, o Anglija buvo užtikrinusi pasaulį, kad ji gelbės Čekoslovakiją ginti, vienok Hitlerio žygiams niekas nedrįso pasipriešinti.

Todėl pasakos, kad vienokia ar kitokia padėtis Lietuvoje, arba Amerikos lietuvių akcija galėtų prašalinti Lietuvai išlaukinį pavojų ir rasti jai užtarėjų, yra vien tuščiomis kalbomis. Jei Čekoslovakijai nieko nepagelbėjo net bendro apsigynimo sutartys su didžiosiomis valstybėms, tai ar galima tikėtis, kad tos pačios valstybės dabar panorės kariauti su Vokietija už Klaipėdos krašto išgelbėjimą. Tokių imperialistų, kaip Hitleris ir Mussolinis, apetitams diplomatiniai silpnesnių užtarimai nieko nereiškia. Jie skaitosi tik su ginkluota jėga ir tą visas pasaulis puikiai žino.

Daleiskim, šiandien Lietuva pasiduoda visiškai Sovietų Sąjungos globai. Tokiu atveju neabejotinai Hitleris be jokio atidėliojimo pasiimtų Klaipėdos kraštą ir gal daugiau. Ar gali užtikrinti Sovietų Sąjungos draugingumo Lietuvai siūlytojai, kad Rusija stos kariauti su Hitleriu Lietuvos apgynimui? Jei taip tikrintų, tai sužiniai veidmainiautų. Dėl Čekoslovakijos kilusi Europoje krizė parodė, kad net bendromis jėgomis didžiosios valstybės šiandien nedrįsta stoti į karą su Vokietija ir Italija.

Kam tad burnas aušinti tuščioms pasakoms ir pamokslams, ką Lietuvos valstybės vyrai turi daryti Lietuvos išgelbėjimui nuo grūmojančių pavojų. Šiandien Lietuvos ieškojimas užtarimo pas kitas didžiąsias valstybes, tuo labiau Sovietų Sąjungoj užtarimo ieškant, gali tik paskubinti Klaipėdos krašto pražudymą ir gal net Lietuvos nepriklausomybės pražudymą. Net ta pati Lenkija jau dreba prieš Hitlerio galią. Jei tokia Prancūzija pasirašė nepuolimo ir draugingumo sutartį su Vokietija, tai ką jau ir bekalbėti apie Lietuvą. Stačiai yra beprotiškas reikalavimas, kad Lietuva ieškotų pagelbos kitose valstybėse ir šiauštųsi prieš Hitlerį.

Lietuva pergyva labai kritingą momentą. Susilaikykime bent nuo tokių žygių, kurie gali pakenkti Lietuvai jos užsienio politikoje.

KODĖL UŽDARYTA VILNIUI VADUOTI SĄJUNGA

Jos veikimas neatitiko naujai susidariusiai padėčiai

Vidaus reikalų ministro nutarimu, Lietuvoje uždaryta Vilniui Vaduoti Sąjunga su visais jos padaliniais. Kaip sako jos pavadinimas, šita organizacija laikė savo svarbiausiu tikslu bei uždaviniu Vilniaus atvadavimą. Jos veikimas daugiausia reiškėsi Vilniaus vadavimo propaganda visuomenėje. Tuo tikslu organizacija leido laikraštį "Mūsų Vilnius", per radijo pusvalandžius vedė akciją už Vilniaus krašto išlaisvinimą, vedė polemiką (lenkų kalba) per radiją su Vilniaus radiofonu, rinko aukas Vilniaus Geležiniam Fondui, ruošė paskaitas ir kita.

Savo daugiausia propagandinio pobūdžio veikime, Vilniaus Vadavimo Sąjunga Lietuvos visuomenę nustatydavo prieš lenkų valstybę ir tautą. Suprantama, kad užmezgus tarp Lietuvos ir Lenkijos diplomatinius santykius ir abiem vyriausybėm pripažinus ir sutarus šalinti kliūtis, kurios sunkina gero kaimyninio sugyvenimo tarp šių dviejų valstybių bei tautų nustatymą ir išplėtimą, Vilniaus Vadavimo Sąjungos ligšiolinis veikimas negalėjo būti suderinamas su nauja tarptautine politine padėtimi, tuo labiau, kad lenkai nedraugingą propagandą prieš Lietuvą jau seniau nutraukė

Kadangi Lietuvos valstybė ne kartą yra pareiškusi, kad ji Vilniaus atvadavimo sieks tiktai taikingomis priemonėmis, tai lietuvių visuomenėje lenkams nedraugingos ir karingos dvasios kėlimas, ypač po santykių užmezgimo, nesiderino ir su pagrindine Lietuvos tarptautine politika. Vilniaus Vadavimo Sąjunga tebuvo vienas veiksnių, savo nustatytais metodais siekusių įgyvendinti visos lietuvių tautos pirmaeilės svarbos uždavinį.

Padėčiai pasikeitus, tie metodai pasirodė nesą galimi. Tačiau kaip diplomatinių santykių užmezgimas, taip ir Vilniaus Vadavimo Sąjungos veikimo pakeitimas ar sustabdymas dar nereiškia, kad lietuvių tauta būtų atsisakiusi nuo savo pagrindinių tautinių siekimų. Lietuva šito žygio ypatingai turėjo imtis sąryšyje su ta nepaprasto įtempimo būkle, kurią šiandien Europa gyvena ir kurios atgarsius jaučia ir Lietuva. Kartu tenka pabrėžti, kad ir Lietuvos visuomenė, jausdama dabartinį atsakingą momentą, suprato naują padėtį ir Vilniaus Vadavimo Sąjungos darbas praktiškai jau buvo sustojęs. Jokios didesnės veiklos sąjungoje nepasireiškė.

Vidaus reikalų ministras Vilniaus Vadavimo Sąjungos uždarymą trumpai paaiškina, kad sunormavus diplomatinius santykius su Lenkija, visi Lenkiją ir Lietuvą liečią reikalai tvarkomi tarp tų valstybių diplomatiniu būdu. Todėl naujai padėčiai susidarius, Vilniaus Vadavimo Sąjungos tolimesnis veikimas gali sudaryti nesklandumų abiejų valstybių gerų santykių plėtimosi raidoje ir jis, vaduodamasis valstybės ir tautos reikalų sumetimais, Sąjungą turėjo uždaryti.

VDV

NAUJASIS KLAIPĖDOS GUBERNATORIUS—VIKTORAS GAILIUS

Associated Press korespondentas iš Kauno pranešė, kad nauju Klapiėdos krašto gubernatorium paskirtas klaipėdiškis lietuvis Viktoras Gailius. Nors oficialių žinių tuo tarpu negauta, bet turint galvoje pulk. Kubiliaus atsistatydinimą ir norą paskirti nauju gubernatorium iš klaipėdiškių lietuvių tarpo, tai visai patikima kandidatūra. Todėl paduodamas apie V. Gailių žiupsnelis žinių.

Viktoras Gailius gimė ūkyje Berštininkuose, Pagėgių apskr., Klaipėdos krašte. Šitas ūkis jau virš 200 metų yra Gailių šeimos nuosavybė. Jo tėvas, Martynas Gailius, ir motina Gretė iš Paltinaičių, abu buvo susipratę lietuviai ir jau senais laikais dalyvavo tautiniam lietuvių judėjime. Martynas Gailius buvo "Birutės" Draugijos narys, "Santaros" steigėjas; šiaip buvo šviesus žmogus ir suprato mokslo reikšmę. Tad nestebėtina, kad ir visi jo trys sūnūs — Valentinas, Viktoras ir Albinas — išaugo susipratę lietuviai.

Vyriausias sūnus, Valentinas, baigė teologijos mokslus ir buvo lietuvių evangelikų kunigas Tilžėje ir vėliau Klaipėdos krašte. Deja, jis 1935 metais, susilaukęs vos 48 metų amžiaus, mirė.

Antrasis sūnus, dabartinis gubernatorius, Viktoras, baigė Tilžės gimnaziją ir vėliau studijavo teisę. Pasaulinis karas užtiko jį universitete ir sutrukdė mokslą. Jis buvo pašauktas į vokiečių kariuomenę. Likimo ironija čia sulošė keistą rolę: vokiečių pulkas, kuriame jis tarnavo, buvo pasiųstas paimti Kauną. Į pulko štabą atėjo įsakymas kareivį Viktorą Gailių tuč tuojau išsiųsti į vyresnį štabą. Tuo tarpu ėjo mūšis, telefono ryšiai su kuopomis buvo nutraukti, pasiutinys su įsakymu iš pulko štabo vykdamas nutarė palaukti mūšio pabaigos. Tuo pačiu laiku aklas rusų sviedinys sprogo griovyje, kur gulėjo lietuvis, ėmęs... Kauną. Ir Viktoras Gailius buvo išneštas iš mūšio lauko su išplėštu šonu, netekęs kelių šonkaulių.

1918 metais Viktoras Gailius kartu su kitais keliais lietuviais sudarė Prūsų Lietuvių Tautos Tarybos vykdomąjį komitetą. Čia besidarbuodamas, susipažino su Didžiosios Lietuvos veikėjais ir Lietuvos valstybei kuriantis, dr. Purickio buvo pakviestas į Lietuvos diplomatinę tarnybą. Nuo 1920 iki 1922 metų tarnavo Lietuvos Pasiuntinybėj Berlyne, o 1922 metais buvo paskirtas charge d'affaires Estijoj. Išgirdęs apie įvykius savo gimtąjame krašte, jis tuoj po Klaipėdos paėmimo atsisakė nuo vietos ir atvyko į Klaipėdą. Čia jis dalyvavo Klaipėdos delegacijoj derybose su Alijantų atstovais dėl Klaipėdos krašto likimo ir kai sukilėlių (Simonaičio) direktorija atsistatydino, tapo pirmu reguliarios direktorijos pirmininku.

Kare įgytos žaizdos atsinaujino ir jis buvo priverstas 1925 metais iš tos vietos pasitraukti. Po ilgo gydymosi ir operacijų užsienyje, jis, kiek pataisęs sveikatą, vėl grįžo valstybės tarnybon. Buvo Klaipėdos Gubernatros patarėju, o 1934—1937 metais Klaipėdos Uosto Direkcijos nariu. Vėliau tapo "Ryto" Akc. B-vės direktorium. Dabartiniu laiku, naujasis gubernatorius gali būti apie 46—47 metų amžiaus.

Jauniausias brolis, Albinas, tarnavo savanoriu Lietuvos kariuomenėje ir būdamas kapitonu, kurį laiką vadovavo artilerijos pulkui. Vėliau, gubernatoriaus Jono Budrio buvo pakviestas gubernatorium svetimšalių skyriaus referentu. Tas pareigas jis iki šiol tebeeina.

BUS STEIGIAMA BEZDŽIONIŲ KOLONIJA

Pastaruoju metu indai ėmė varžytl bezdžionių eksportą mokslo tikslams, todėl netrukus pasireikštų jų trūkumas. Ryšium su tuo, kaip pranešama iš Kalkutos, amerikiečiai medicinos autoritetai nusprendę vienoje mažoje saloje, esančioje netoli Puerto Rico įsteigti bezdžionių koloniją.

Jau šiomis dienomis iš Kalkutos į New Yorką išplaukė pirmas laivas su 500 bezdžionių, kurios ir bus pirmosios šios kolonijos gyventojos. Tenka pastebėti, kad Jungtinės Amerikos Valstybės įvairiems medicinos bandymams kasmet importuoja per 20.000 bezdžionių.

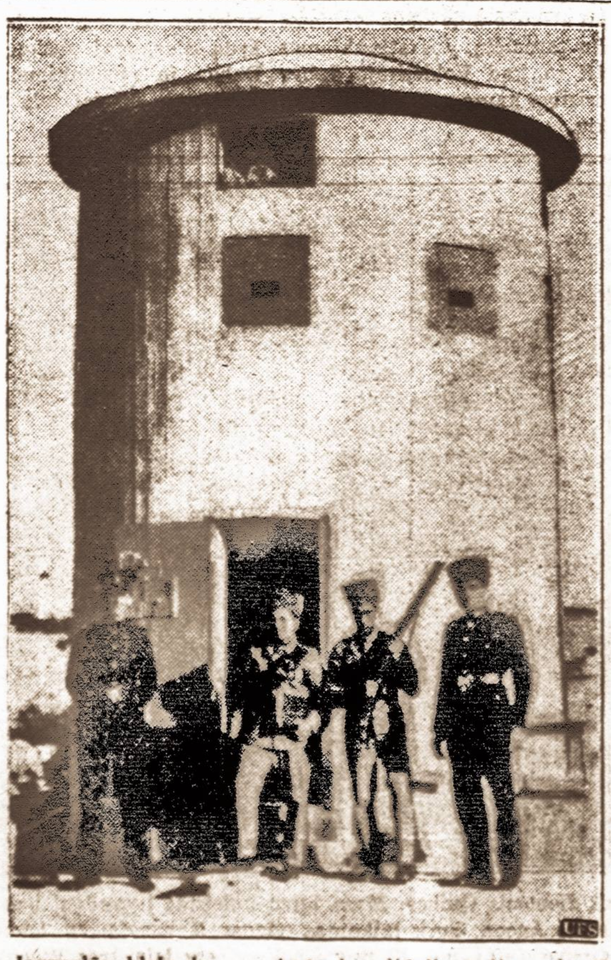

Jeruzalės blokada. — Ant visų didelių kelių vedančių į Jeruzalę anglai pastatė šitokias blokadas, per kurias einanti žmonės kratomi. Policija ir kareiviai ieško ginklų.

KLAIPĖDOS UOSTAS IR JO IŠSIVYSTYMAS

KLAIPĖDOS GILIOJI SENOVĖ

Klaipėda, gulėdama prie Kuršių marių įtakos į jūrą, jau senovėje buvo žinoma. Lietuvių valdymo laikotarpyje čia buvo pilis. Vokiečių ordinas 1252 metais čia įkūrė stiprią pilį, kurią jis ir vėlesniais laikais nepaleido iš rankų. Aišku, kad nuo tų laikų Klaipėdos miesto ir uosto išsivystymas priklausė nuo ordino ir vėliau nuo Prūsijos politikos. Iš pradžių Klaipėdos uostas susilaukė tam tikros konkurencijos iš Palangos ir Šventosčio, todėl iš ordino pusės ir buvo daroma žygių šitiems konkurentams s u n a i k i n t i. Šventosčio konkurencija buvo ypatingai jaučiama po Toruno sutarties 1466 m. 1625 m. švedų karalius Gustavas Adolfas ir 1701 m. Karolius XI leido Šventuostį užversti akmenimis. To paties likimo tame laikotarpyje susilaukė ir Palangos uostas.

Lietuvos-Lenkijos karaliui Vladislovui valdant (1632-1644) iš Prūsijos elektoriaus Georg Wilhelm pusės karaliui buvo pasiūlyta uždėti visoms per Klaipėdos uostą einančioms prekėms 4% vertės muitą: 2% teko karaliui, 2% elektoriui. Karalius Vladislovas su šituo pasiūlymu sutiko, ir 1639 m. buvo sudaryta sutartis, kuria buvo draudžiama taip vadinamoji slaptoji navigacija (laivininkystė) į Šventuostį, įsakoma daboti, kad nebūtų varoma laivininkystė už Klaipėdos uosto ribų ir uždraudžiama užpirkinėti bet kokios rūšies prekes, kas galėtų Klaipėdos uostui ir miestui padaryti žalos.

Po sutarties sudarymo buvo sunaikinta buvusi Šventosios uoste anglų prekybos kontora, laivų dirbtuvės ir visas uosto įrengimas. Nuo šių laikų Klaipėda liko vienintėlis uostas, per kurį nolens voens turėjo eiti žymiausia dalis Lietuvos eksporto ir importo. Vėlesniais metais didelę konkurenciją Klaipėdos uostui sudarė Dancigo ir Karaliaučiaus uostai. Pavyzdžiui, dancigiečiai akmenimis užvertė Dangės upės žiotį, kad laivai iš marių ir jūros negalėtų į Dangės upę įplaukti, nes beveik visas uostas tuomet buvo Dangės upėje. Marių krantai, kur dabar didžiausia dalis uosto, tuomet buvo seklūs, ir laivai čia prie krantų prieiti negalėjo. Į Dangę suverstus akmenis klaipėdiečiai išėmė tik 1740 metais.

KARALIAUČIUS SLOPINA KLAIPĖDOS UOSTĄ

Karaliaučiui Klaipėdos uostas ne tik nebuvo reikalingas, bet karaliaučiškiai ir darė viską, kas buvo jų galioje, kad Klaipėdos uostas per daug nepraaugtų ir nedarytų Karaliaučiui konkurencijos. Todėl Karaliaučius trukdė Klaipėdos uosto plėtimąsi įvairiais veiksmais, iškovodamas iš vyriausybės didesnių teisių ir pašalpų ir nepatenkindamas klaipėdiečių prašymus. Klaipėdos uosto būklę žymiai sunkino jo geografinė padėtis (gulėjo Rytų Prūsijos provincijos pačiame šiauriniame gale) ir faktas, jog Klaipėdos apskritis priklausė Karaliaučiaus regierungsbezirkui. Suprantama, kad Rytų Prūsijos provincijos užkampyje gulįs, jokio didesnio užnugario neturįs uostas buvo blogiau traktuojamas, negu Karaliaučiaus uostas, kuris gulėjo provincijos viduryje ir kuriame rezidavo visa provincijos valdžia.

Klaipėdos uosto užlaikymas buvo gana brangokas, nes Kuršių marių ir Baltijos jūros srovė nuolat užnešdavo marių žiotis smėliu ir darėsi nebegalima didesniems laivams įplaukti. Be to, buvo atsitikimų, kad Kuršių kopos kelis kartus į mares nugriuvo (1729 ir 1770 m.), žiotį gerokai susiaurino ir jos gelmę sumažino ligi 7.5 pėdos. Klaipėdos pirkliams todėl daug sykių tekdavo kreiptis į Prūsijos valdžią, kad ji pagelbėtų Klaipėdos uostą pagerinti, bet dažnai jokios arba tik mažai pagelbos susilaukė.

1710-11 m. tuometinis Klaipėdos gubernatorius grafas von Doenhoff Prūsijos vyriausybei įteikė pirmus pasiūlymus sutvirtinti uosto žiotis. Pasiūlymas liko be rezultato, nes vyriausybė neturėjo tam pinigų. 1740 m. Klaipėdos pirkliai prašė Prūsijos karalių Friedrichą Wilhelmą I skirti tam tikrą sumą žiemos uosto įrengimui, kad žiemos metu jūriniai laivai galėtų ten sustoti ir prekes krauti, kai esant dideliems šalčiams užšaldavo Dangės upė. Karaliaučiaus vyriausybė prašymą nepatenkino, bet patarė pinigų šitiems darbams pasiskolinti. Bet pirkliams negavo tokios didelės paskolos, ir todėl numatyti darbai neįvyko.

(Bus daugiau)

LIETUVOS KARIUOMENĖS JUBILIEJINĖ ŠVENTĖ

Nepriklausomybės dvidešimtmečio įvairias iškilmes šiemet Lietuvoje užbaigė iškilminga jubiliejine kariuomenės ir Vyčio Kryžiaus kavarielių šventė. Šiemet pirmą kartą kariuomenės vadas gen. St. Raštikis sukvietė suvažiuoti Vyčio Kryžiaus ordinu apdovanotus karius, šaulius ir partizanus. Šiuo ordinu apdovanojami tiktai patys geriausi, narsiausi, labiausiai pasižymėję kariai. Daugiausia ordinų buvo suteikta nepriklausomybės karų laikais. Vyčio Kryžiaus kavalieriai buvo kariuomenės svečiai. Praslinkus 18-20 metų, jau daugelio kavalierių nėra gyvųjų tarpe: vieni žuvo kovų laukuose, kiti pasimirė savo pareigų sargybose, dar kiti neatvažiavo dėl įvairių priežasčių. Tokiu būdu suvažiavo apie 700 Vyčio Kryžiaus kavalierių, arba apie pusė visų tuo ordinu apdovanotųjų.

Šventės išvakarėse Vyčio Kryžiaus kavalieriai, kariai, šauliai ir šiaip visuomenė pagerbė už Tėvynę žuvusius prie Nežinomojo Kareivio kapo. Čia Karo Muziejuje buvo atidaryta ir pašventinta kovose žuvusiųjų koplytėlė. Ši koplytėlė nuo šiol yra nauja visos tautos šventovė. Čia prie juodo marmuro sienų pritvirtintose baltose marmurinėse entose yra iškalti ir aukso raidėmis įrašyti vardais ir pavardėmis visi žuvusiųjų kovose už Lietuvos laisvę kariai, šauliai ir partizanai. Šių karžygių čia surašyta apie 1,500. Gilų įspūdį daro šis tylus sąrašas vyrų, kurie gyvybę padėjo ant Tėvynės, aukuro, kad mes gaėtumėm džiaugtis laisvu ir nepriklausomu gyvenimu. Be to, Karo Muziejaus sodelyje buvo atidengti du nauji paminklai: pirmajam kariuomenės vadui gen. Silvestrui Žukauskui ir Šaulių Sąjungos įkūrėjui Vladui Putviui-Putvinskiui. Šie paminklai, vienas prieš kitą pastatyti simbolizuoja kariuomenės ir šaulių vieningumą, bendradarbiavimą bei talkininkavimą.

Kariuomenės šventės diena buvo pradėta Įgulos bažnyčioje iškilmingomis pamaldomis, kuriose dalyvavo Respublikos prezidentas, vyriausybė, užsienių valstybių atstovai, kariuomenės vadovybė, kariai, šauliai, Vyčio Kryžiaus kavalieriai ir šiaip visuomenė. Pamaldose buvo dėkota Viešpačiui už Tėvynės laisvės atgavimą ir jos išsaugojimą. Po pamaldų įvyko Vyčio Kryžiaus kavalierių paradas. Jis buvo įspūdingas ne tiek savo gretų darnumu, kiek priminimu anų audringų laikų, kada Lietuvos vyrai, menkai apmokyti, aprengti ir apginkluoti, ryžtingai stojo į kovą su daug gausingesniais priešais, juos nugalėjo ir iškovojo Lietuvai Nepriklausomybę. Paskui husarų pulkas Vyčio Kryžiaus kavalierius vaišino pietumis, kuriuose dalyvavo kariuomenės vadas gen. St. Raštikis, kai kurie vyriausybės nariai. Čia buvo labai jauki nuotaika ir Vyčio Kryžiaus kavalieriai gyvai dalinosi Nepriklausomybės kovų prisiminimais ir džiaugėsi laimėjimais, kurie davė Lietuvai prisikėlimą į nepriklausomą gyvenimą. Vakare vėl buvo iškilmės prie Karo Muziejaus, kur kalbėtojai apibudino kariuomenės ir šaulių didelius nuopelnus nepriklausomybės atstatymui ir tų ginkluotų krašto pajėgų per dvidešimtmetį didelį išaugimą.

Kariuomenės šventė buvo atitinkamai paminėta visam krašte, visose mokyklose ir organizacijose. Visur plevėsavo trispalvės vėliavos, aidėjo tautos himno ir orkestrų garsai.

Kariuomenės šventė baigėsi Lietuvoje nepriklausomybės dvidešimtmečio jubiliejinės iškilmės. Lietuva, visapusiškai apsitvarkiusi ir sutvirtėjusi, geromis ateities viltimis, įžengė į trečiąjį savo nepriklausomo gyvenimo dešimtmetį.

VDV.

KIBIRKŠTYS

Bimba, Mizara, Andriulis ir visa eilė komunistų agitatorių paaukojo keliolika lietuvių jaunuolių gyvybių Ispanijoj ir nemaža jaunuolių tapo amžiais invalidais netinkančiais gyvenimui, tačiaus patys nekišo ten nosies. Mat, demokratija jiems tik ant liežuvio už kurią tie išgamos niekad nekovojo ir nekovos.

Komunistai paukojo keliolika lietuvių jaunuolių gyvybių Ispanijos karo dievaičiui ir daug jų padarė amžinais invalidais netinkančiais gyvenimui. Dabar pradeda tų nelaimingųjų vardu rinkti aukas kurių diresnę dalį patys prarys, nes jų pilvas niekad nebūna sotus.

Prieš kelias savaites Naujoji Gadynė ir VIENYBĖ pakartojo didžiausio Lietuvos išgamos V. Kapsuko rašinį, kuriame Kapsukas Klaipėdos komunistų vardu griežtai išėjo prieš Klaipėdos Krašto prijungimą prie Lietuvos.

Dabar Naujienų korespondentas iš Lietuvos rašo, kad dabartiniai Klaipėdos naciai visi yra buvę komunistai, kurie savo žiaurumu terorizuoja Klaipėdos lietuvius.

Vokietijos komunistai padėjo Hitleriui nuversti socialistų demokratinę valdžią įduodami Hitleriui diktatūrinį rėžimą, kuris kapoja galvas demokratiniai nusisteikusiems vokiečiams.

Dabar lietuviški komunistai Klaipėdoj susijungė su vokiečiais komunistais ir priėmė nacių "vierą" terorizuodami lietuvius stengiasi Klaipėdos kraštą prijungti prie naciškos Vokietijos.

Titnagas

Montrealo lietuvių gyvenimas

JUODAS ARKLYS

Nuo Karaliaus Kalno į Šv. Lauryno upę žiūrint, matyti milžinas Juodas Arklys, kuris skelbia dar milžiniškesnio bravoro gaminius. Dienos metu šis arklys juodas ir paprastas, bet naktį, kada jį nužibina garsiojo Edisono elektrinės lemputės, jis parausta beveik pragariška liepsna. Jis stovi virš bravoro ten nesijudindamas. Vasarą jo uodega nesišvaisto, muses ir uodus beveikydama. Žiemą jis nesudreba nuo Kanados smarkiųjų šalčių. Tačiau jo įtaka sujudina netik montrealiečius, bet ir plačios apylinkės gyventojus. Šiai įtakai pasiduoda ir "pea-soup" prancūzas kanadietis ir deglosios įgimties lenkas ir lėtas lietuvis. Kur Juodojo Arklio įtaka pašviečia, ten draugų ir giminių suėjime pagyvėja kalba, praskamba dainos ir juokai. Komunistas tampa dusyk didesniu komunistu; kvailys — dusyk didesnis kvailys. Išmintingas dairosi, kur jo išmintis prapuolė.

Tačiau, be Juodojo Arklio įtakos mūsų Vytauto klubas galo nesuvestų su galu. Mūsų draugijų (net kilniausių) parengimai būtų be pelno. Kai kada jo įtaka žiauri ir pridaro nelaimių — automobilių suvažinėja seną moterį, arba du vyrai galvas apsiskaldo dėl netikusios moteries nusišypsojimo. Yra žmonių, kurie tiesiog mirksta Juodojo Arklio įtakoje. Kitiems įtaka veikia nejučiomis, per ilgą metų eilę, stiklas po stiklo, tačiau, išdavos nemažiau žiaurios: kiek jaunų valandų atimta nuo mokslo ir meno, kiek panaikinta sveikatos, kiek sukliudyta progų susitaupyti skatikas kitas gyvenimo kovai ir juodai dienai!

Juodo Arklio įtaka maloni, todėl kovoti prieš ją nelengva. Reikia labai stiprios valios. Todėl viskas, kas šį valios stiprumą mūsų broliams lietuviams auklėja, yra stipriai remtina, nes kas atiduodama Juodam Arkliui, tas atimama iš tautos, bažnyčios, darbo žmonijos, visuomenės ir šeimos.

Nuo Karaliaus Kalno į Šv. Lauryno upę žiūrint, stypso Juodas Arklys. Dieną jis juodas ir paprastas, naktį raudonas ir sukaitęs. Taip pat raudoni ir sukaitę jo perdideli garbintojai, tačiau jų gyvenimo dienos ir ateitis — juoda ir paprasta. **Alegreto**

LIETUVIŠKAME MONTREALE

Švenčių metu, du didžiausi montrealiečių lietuvių parengimai yra — Kalėdinė Eglaitė vaikučiams ir Naujų Metų sutikimo šokiai suaugusiems. Tautinė ir katalikiška visuomenė neruošia sau, be tvirtų pasaulėžiros ar idealų visuomenė — sau. Pirmosios visuomenės Kalėdų Eglaitė ruošiama Vilniui Vaduoti skyriaus, parapijos salėje, gruodžio 26-tą, 2 val. po pietų. Be dovanėlių dalinimo, bus deklemacijų ir dainų bei žaidimų programa, kuriai, vadovauja mokytoja Elena Bandžiūtė ir mažų mergaičių choras, vedamas varg. Žižiūno. Mokytoja prašo visų motinų, kurios turi ką nors savo vaikučius pramokinusios deklemuoti, ar dainuoti, atvesti juos antradienio vakarą (gruodžio 20-tą) į parapijos salę. Tada bus galima ir juos įtraukti į programą. Motinos, nepamirškite!

Vytauto Klubo ruošiama Eglaitė bus uždegta Naujų Metų dieną, klubo salėje. Neteko sužinoti, ar klubo valdyba rūpinasi sudaryti deklemacijų, dainų ir žaidimų programą, ar ne. Pernai, regis, to nebuvo, o kitais metais būdavo tik žaidimų programa. Tačiau, būtų gražu vaikučius parodyti ir su kokiu veikaliuku, ar programa.

Naujų Metų sutikimą Montrealo lietuviai ,taip pat, dviašakiai rengia. Katalikai ir tautininkai susirinks ukrainų salėje į parapijos komiteto ruošiamus šokius (gruodžio 31-mą). Jau nusamdyta gera muzika ir plafinama tikietai. Kitas sutikimas įvyks Vytauto klube. Čia, paprastai, ateina sausakimšai žmonių. **Svečias**

KLAIDINGU KELIU

Kur upė Lauryno
Pro Montrealą teka,
Ne vienas lietuvis
Su gyvenimu šneka.
Kanadon skridau,
Sako, laimės ieškoti,
Bet jokios neradęs,
Gal bergždžia vaitoti.
Ateiviui pagelbėt
Kanada negreita,
Tačiau, kal ir mano
Ne tuo keliu eita.
Gal nestengiau pirmiausia
Pramokti kalbos,
Ir laiką aikvojau
Visai be tvarkos.
Netvėriau mokytis
Darbų, amatų,
Bet klausiau propagandos
Sukčių gudrių. *J.*

TIK TAK

Gruodžio 11 d., VVS skyriaus parengimų komisijos pirmininko Sakalo namuose įvyko komisijos narių posėdis, kuriame aptarta galutinas pasiruošimas Kalėdų Eglaitei, gruodžio 26 d. VVS skyrius Eglaitei paskyrė apie $50. Dovanėlės vaikams jau supirktos ir Kalėdų Diedukui žinia duota, kada ir kur atvykti.

Ukrainiečiai gruodžio 11 d. surengė masmitingą, kuriame išnešta protesto rezoliucija prieš lenkų persekiojimus Galicinėje Ukrainoje. Rezoliucijos sakė, Lenkijoje gyvena septyni milijonai ukrainiečių, kuriems lenkai neduoda jokių pilietinių ir tautinių teisių.

Vaitekūno automobiliu važiuodamas tūlas lietuvis suvažinėjo senukę prancūzę. Policija jį arešťavo ir tardo.

Montrealo rusai inkorporavo savo cerkvę pagal Quebec įstatymus ir pavadino ją Šv. Nikolajaus vardu.

VVS skyriaus parengimų komisijos sekretorium išrinkta jauna p-lė Emilė Naruševičiūtė, kuri rodo didelio palinkimo dirbti draugijinį ir visuomeninį darbą.

Montrealo dienraščiai deda daug ir apsčiai žinių apie Klaipėdą ir lietuviai juos graibsto, norėdami patirti, kas tėvynėje dedasi.

Šv. Elzbietos moterų draugijos narės griežtai atsisakė priimti savo veiklios pirmininkės, p. Bandžiuvienės, rezignaciją ir vėl ją savo pirmininke kitiems metams išrinko. Jai pirmininkaujant draugija pradėjo žymiai kilti nariais ir turtu.

Nek. Pr. merginų draugija gruodžio 11 d. turėjo savo tradicinius komunijos pusryčius parapijos salėje. Dalyvavo apie 50 merginų.

Gruodžio 11 d. Vytauto klube įvyko vaidinimas veikalo "Našlaitis". Režisieriavo Juraitis, kuris kiek mokėjo, tiek savo darbą atliko. Jei klubo valdyba mokėtų sugyventi su tautine ir katalikiška visuomene, tai galėtų gal gauti puikiausį Montrealo lietuvių scenos režisierių — mokytoją Eleną Bandžiūtę, kuri yra tam tikrus dramos kursus išėjusi. Tada ir klubo parengimai būtų visai kitoki menišku žvilgsniu.

Na, jau turime naują mayorą — tai prancūzas Houde, kuris jau ketvirtu sykiu išrenkamas. Jis gavo per 20,000 balsų daugumą. Lietuviams pažįstamas Rochefort tegavo 5,000 balsų. Lietuviams pažįstami miesto tarnybos nariai Riel ir Belanger vėl laimėjo ir bus tarnyboje kitiems metams.

Nepamirškite, kad Naujų Metų šokiai šiemet įvyks ukrainų salėje (gruodžio 31 d.). Rengia parapijos komitetas. Tikietai po 35 centus. **Tik Tak**

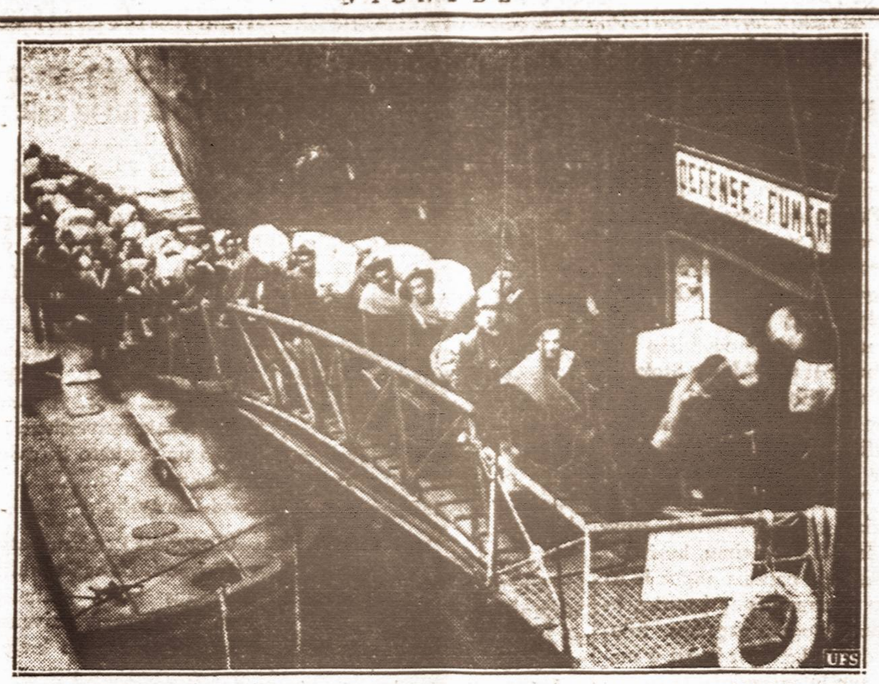

Prancūzijoje. — Prancūzijos jūrininkams sustreikavus ir atsisakius vykti laivu Normandie, Prancūzijos karo laivynas paskyrė kelis šimtus jūrininkų užimti streikuojančių jūrininkų vietas.

NUOLAT MINĖS ŽUVUSIUS KARIUS

Lietuvos kariuomenės dvidešimtmečio jubiliejaus proga, kariuomenės vadas gen. St. Raštikis paskelbė įsakymą, kuriame nurodoma, kaip turi būti paminimi ir pagerbiami už Tėvynės laisvę žuvusieji kariai, šauliai ir partizanai: 1. Kariuomenės ir Šaulių Sąjungos dalyse, daliniuose ir įstaigose viešoje ir prideramoje vietoje iškabinti garbingai žuvusiųjų karių sąrašus, paminklines lentas ir paveikslus: 2. Komandoms ir pavieniams kariams ir šauliams sveikinti Nežinomojo Kareivio kapą: 3. Kiekvienoje dalyje išaiškinti ypatingai pasižymėjusius karius, šaulius bei partizanus, ir tuos, kurių nuopelnai turi šaliai istorinės reikšmės, įrašyti į dalių sąrašus ir per vakarinius patikrinimus šaukti juos, kaip ir kitus dalies ar dalinio karius, o į sąrašus neįrašytus garbingai žuvusius karius taip pat šaukti per vakarinius patikrinimus vasario 16 d., rugsėjo 8 d., lapkričio 23 d., dalies metinėse šventėse ir kitomis iškilmingomis progomis: 4. Pasistengti prie kareivinių pastatyti savo dalies žuvusiems kariams paminklus: 5. Žuvusiųjų ar pasižymėjusių karių vardais pavadinti kareivinių rajone esančias gatves: 6. Kareivinėse ir įstaigose turėti savo dalies ar dalinio pasižymėjusių vadų, karininkų, puskarininkių, eilinių ar šaulių paveikslus ir tų asmenų pasižymėjimų aprašymus. Be to, pačioms kariuomenės dalims pavedama savo iniciatyva rasti ir kitų būdų, kad jų dalies pasižymėjusių ar žuvusių kovotojų dvasia amžinai primintų pirmtakūnų nuveiktus darbus.

Taigi dabar ir kariuomenės bei šaulių dalyse čia nurodytais būdais nuolat bus minimi ir pagerbiami tie Tėvynės laisvės gynėjai, kurie nepriklausomybės kovose yra paaukoję brangiausiąjį savo turtą—gyvybę.

PENKTOS VALANDOS RYTO VERTĖ

Kada kūrybingiausias laikas

Jau seniai žinomas posakis: "anksti gulk ir anksti kelk, nes tai sveika kūnui ir dvasiai". Tačiau ne visi gali taip pasielgti. Thalritcas skaičiuoja, kad miestuose didžiausia žmonių dalis, arti 70%, gula tik tarp 10—11 valandos. 20% gula iki 10 val., 10%—12 valandą. Toks vėlyvas ėjimas poilsio negali neigiamai neatsiliepti sveikatai. Žymiai tvarkingiau gulama kaimuose. Čia 80—90% gula tarp 9—10 ir tik 5% apie 12 valandą. Pats geriausias ir sveikiausias miegas yra nuo 9 iki 2 val. Kas tuo laiku miega rašo Thalritcas, dvigubai daugiau sutvirtina jėgas.

Daug mažiau reikšmingas sveikatai kėlimasis. Nuo penktos iki 6 val ir nuo 9 val. pats nesočiausias miegas. Tuo metu žmogaus organizme vyksta tam tikras persilaužimas, daro savo įtaką aplinkumos oro bangų keitimasis, todėl tuo metu labiausia mus lanko sapnai. Sapnuojant žmogaus organizmas niekuomet pilnai nepailsi. Keltis naudinga ne vėliau 5 val. Nuo 5 val. esti blaiviausias žmogaus protas. Tuo laiku esti laki ir griežta mintis. Daugelio rašytojų ir mokslininkų biografijos rodo, kad giliausius savo kūrinius sukūrė anksti rytą, vos kėlęsi iš lovos, dar be pusryčių. Ir kiekvienas žmogus anksti kėlęs šį ar tą bedirbdamas turėtų daug didesnės naudos. Deja, patį kūrybingiausią laiką mes dažniausia prasapnuojame.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamoji Redakcija:—

Šių metų lapkričio 28 d. VIENYBĖS laidoje tilpo p. Visuomio korespondencija iš Los Angeles, California. Paminėjęs apie mūsų organizacijos metinį balių, jisai pabaigoje savo korespondencijos sakosi kėlęs klausimą leisti laikraštį ir kad šio mėnesio gale jo sumanymas būsiąs svarstytas bendrame visų vietos lietuviškųjų draugijų komiteto posėdyje.

Todėl, kad išvengus nesusipratimų, mes norime pareikšti, kad čia nėra jokio bendro visų lietuviškųjų draugijų komiteto. Taipgi matome reikalo pastebėti kad mūsų Tautinis Lietuvių Vyrų ir Moterų Pašelpos Klubas nieko bendro su p. Šidlauskiu-Visuomiu ir jo veikla neturi.

Iš anksto tariame Gerb. Redakcijai nuoširdų ačiū už patalpinimą šį mūsų laiškutį artimiausioje VIENYBĖS laidoje.

Su tikra pagarba,
A. J. Malinauskas, pirm.
Vincas Ratkus, sekr.

PERRINKTA KLUBO VALDYBA

WORCESTER, Mass. — Lietuvių Piliečių Klubo narių priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 12 d. vakare klubo patalpose. Aptarta klubo bėgamieji reikalai, perskaityta keletas laiškų. Vienas laiškų buvo iš Bostono komiteto, kuriame kreiptasi prie vietos klubo, kad nupirkti skulptoriaus Rimšos "Artoją" ir pastatyti Bostono muziejuje. Nutarta ištirti tą reikalą ir gauti apie tai platesnių žinių.

Nutarta dviejų mėnesių laikotarpyje duoti progos jaunimui prisirašyti prie klubo nupigintu prisirašymo mokesčiu nuo 5 dol. iki 1 dol. Nutarta užprenumeruoti klubui iš Lietuvos laikraštį Ūkininko Patarėją.

Po kitų diskusijų buvo renkama nauja klubo valdyba sekantiems metams. Pirmininku išrinktas Jonas Dirvelis vietoj Pr. Stepšio: pagelbininku Jonas Ciunis; protokolų raštininku vienbalsiai išrinktas Jonas Emkus, kuris savo pareigas sekmingai eina jau 10 metų; finansų sekretoriumi Jonas Burokas; fin. sekr. pagelbininku Juozas Pupka; kasininku Jonas Reinekis; maršalka Kazys Pupka.

Kontrolės komisijon įeina: Ant. Gaidys ir Juozas Kučinskas. Board of direktors išrinkti: Jonas Šalaviejus, Ant. Kramilius, M. Žemaitaitis, J. Roglis, Vyt. Pajaujis.

Klubo šeimininkas perrinktas jau kelintu kartu Vincas Jaudegis, pagelbininkais: M. Pajaujis ir Petr. Janulevičius.

Valdybos nariai kai kurie sukeisti tik pareigomis ir naujų veik į naująją valdybą neįeina. Kiti gi naujai kandidatuojamieji gavo visai mažai balsų. Matyti, klubiečiai jau gerai pažįsta savo žmones ir pasitiki jų darbu žinodami už ką balsuoja. Dirbkite, vyrai!

Reikia pabrėžti, kad vietos klubas darniai tvarkosi ir gerai gyvuoja. Narių turi apie 700. Pašalpa nariams išmokama tvarkoje. Klubas pinigų ir banke turi. Skola už patalpų pastatymą jau veik baigiama išmokėti.

Tenka pasveikinti klubo valdybą ir palinkėti gražaus ir sekmingo darbo. **Klubietis**

PIRMAS RADIJO PROGRAMAS

GREENFIELD, Mass. — Šeštadieny, gruodžio 17 d. radijo programas per stotį WHAI 1:15 iki 1:45 po pietų bus:

1. Grieš Vinco Jaruševičiaus orketras.
2. Eva Jeruševičiūtė armonistė.
3. Kalbės advočatė Jakimavičiūtė.

Po programui prašome parašyti laišką ar atvirutę į šią radijo stotį WHAI Lithuanian Program, A. Dedinas, Greenfield, Mass.

LIETUVOS LENKIJOS SUSITARIMAS

Tarp Lietuvos ir Lenkijos vyriausybių atstovų įvyko pasitarimų, kurių metu ieškota priemonių šių dviejų valstybių ir tautų suartinimui bei pasitikėjimui įgyvendinti. Tuo tarpu abi vyriausybės pripažino reikalą panaudoti savo įtaką, kad vienoje kurioje valstybėje per spaudą, per radiją, ar kitokiais būdais viešai skelbiamos informacijos ir nuomonės apie kitos valstybės interesus, oficialius asmenis, oficialų jos vyriausybės veikimą ir, apskritai, apie įvykius ar gyvenimo sąlygas kitame krašte būtų įkvėptos objektyvios (nešališkos) dvasios ir neturėtų nepalankios tendencijos (krypties).

Be to, abi vyriausybės susitarė imtis būtinų pastangų sudaryti palankesnes sąlygas abiejuose kraštuose išsiplėtoti palankumo ir savitarpio pasitikėjimo atmosferai, galinčiai pagreitinti išsprendimą klausimų, kuriais gali domėtis abi valstybės ir palengvinti normalių geros kaiminystės santykių plėtojimąsi.

Lietuvos ir Lenkijos telegramų agentūros ("Elta" ir "Pat"), vykdydamos tokį vyriausybių nusistatymą, susitarė tiekti informacijas viena kitai apie savo kraštų įvykius ir tuo būdu išvengti pašalinės informacijos, kuri dažnai esti klaidinga ir tendencinga (šališka).

VDV.

Kiek pasaulyje yra kiaulių

Pasaulyje daugiausia kiaulių auginama trijuose dideliuose kraštuose. Pirmą vietą užima Europa su 93 milijonais štukų, antrą vietą užima Jungtinės Amerikos Valstybės su 69 milijonais kiaulių, trečią — Kinija su 77 milijonais. Kinijai skiriama trečioji vieta todėl, kad jos kiaulės auginamos prastai ir mėsa rinkoje žemai vertinama. Daug kiaulių pradeda auginti ir Brazilija, kuri netrukus bus ketvirtasis pasaulio kraštas, kuris patieks rinkai daugybę kiaulių. Apytikriais daviniais visam pasaulyj yra apie 280 milijonų kiaulių.

Angliai! Angliai!
Pirkite Anglius Dabar!
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue,
Nes kainos nuo spalių 1 d. pabrangs.
Telefonuokite tuojau
EVergreen 7-7550
Brooklyn, N. Y.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
PLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

BROOKLYN LABOR LYCEUM
SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražus kambariai
Telefonas STagg 2-3842

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!
NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašelpa. Numirus — reikalinga pagelba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka.
BŪK rūpestingu!
PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą— rytdieną!
APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašelpos organizacijoje.
APSIDRAUSTI galima nuo $100 iki $5,000.
LIGOJE pašelpą galima gauti nuo $6 iki $12 savaitėje.
NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.
SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.
BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!
ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų giminių ir pažįstamų.
SUSIVIENIJIMO turtas — virš $2,000,000.
BŪK to turto dalininku!
SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.
ALBUMO kaina $5. SLA nariams — $2.50.
PRISIRAŠYK prie artimiausios tamstai kuopos!
INFORMACIJAS galite gauti:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

AIGĖ SAVO KELIONĘ

Daugelis New Yorke gyve-
ičių lietuvių gerai atsimena.
p prieš du šimtus trisdešimt
ną dieną jaunas Chicagos
uvis Jonas Šarkauskas atvy-
New Yorkan iš kur jis buvo
aręs pėsčias pradėti kelionę
Amerikos kontinentą.

Iš Kalifornijos pranešama.
l Jonas Šarkauskas pasiekė
s Angeles miestą per 228 die-
, padarydamas 3.762 my-
kelio. 349 kartus prava-
ojantys automobiliai jam
iūlė tęsti kelionę kartu su
, bet Jonas nuo to atsisakė.
buvo pasižadėjęs kelionę
o pradžios iki galo baigti
čiomis.

Ši kelionė jam kainavusi
50 įskaitant valgį, guolį ir
urias poras batų, kuriuos jis
nešiojo.

Jaunuolis Jonas Šarkauskas
žurnalo "Margutis" artimas
ndradarbis ir nuolatos savo
lionės įspūdžius jame aprašy-
vo.

Mayoro įstaiga persikels

Majoras LaGuardia ir visas
personalas pavasary persikels
Pasaulio Parodos Miesto Ro-
šę", kuri yra netoli nuo pa-
dos vietos. Šiose patalpose
iesto savivaldybės įstaiga bus
vasary ir vasarą kitais metais.

Majoras LaGuardia pareiškė,
d jis tikisi išsikelti į naujas
talpas iki balandžio mėnesio
dienos, jei oro sąlygos bus
togios.

TEISINGAI APDOVANOJO

Princesė Doris Farid es Sultaneh, užėjusi į krautuvę, kampas Lexington Ave. ir 59 gatvė, pametė deimantinį žiedą, kurio vertė siekė 15 tūkstančių dolerių. Pamestąjį žiedą rado pardavėja Robbins, kuri tuojau nunešė į pamestųjų daiktų departamentą. Departamente dirbusi mergina Geiss pastebėjo žiedo vertę ir pašaukusi krautuvės vedėją žiedą atidavė jam saugoti.

Princesei Doris sužinojus, kad jos pamestas žiedas rastas, paskyrė radybų penkis šimtus dolerių. Vienai teko 300, o kitai 200 dolerių.

5 METAI UŽ 16 CENTŲ

Užvakar teismas sunkiai nubaudė A. S. Huldmaną, 29 metų iš Camden, N. J. nuo penkių iki dešimtis metų sunkiųjų darbų kalėjimu už pavogimą 16 centų. Bausmę jis atliks Sing Sing kalėjime.

PAIEŠKOMA

Hartford, Conn., mirė Geirge Baltaitis apie 65 metų amžiaus. Jis turi fabrike, kuriame dirbo, apdraudą, kurią yra užrašęs savo dukterei Anna Baltaitis. Esamomis žiniomis velionio duktė gyvena Brooklyne ar kur tai New Yorko apylinkėje. Lietuvos Generalinis Konsulatas prašo ją, arba asmenis, kurie ją žino, atsišaukti dėl smulkesnių žinių.

Consulate Gen. of Lithuania
16 W. 75th St.,
New York, N. Y.

"Krikštynos" ir draugiška vakarienė

KEARNY, N. J.—Pereitą sekmadienį, gruodžio 11-tą d. p. Paknių namuose įvyko didelis pokylis parengtas bendromis jėgomis p. Paknių ir p. Dilių. Tikslas buvo šitas: inžinierius Walter Dilis įrengė p. Paknių namuose labai moderišką šildymo aparatą "Motor Stoker." Kadangi šitokis aparatas dar yra pirmas lietuvių namuose šioj apylinkėj, todėl buvo sukviesti apie 40 jų draugų ir padaryta "Stoker krikštynos." Visi svečiai labai įdomavosi šituo moderišku įrengimu, kuris automatiškai pasiima anglis ir išvalo pelenus tiesiog į gurbą, be jokios žmogaus pagelbos. Šilumą duoda karštą ir švarią ir mažai anglių sunaudoja.

Vakaras buvo labai jaukus, visi linksmai šnekučiavosi prie stalų, kurie buvo apkrauti visokiais skaniais valgiais. Po vakarienės buvo pradėtas krikštynų programas, kurį vedė adv. C. Paulauskas. Pirmiausia paaiškino vakaro tikslą ir perstatė Stokerio kūmus: J. Trečiokienę ir Simoną Gudą, kurie savo pareigas atliko. Sekė visa eilė kalbų, kurias pasakė: p. Petrulis, Paknis, Garolis, Trečiokas, Šereika, Katilius, kūmai J. Trečiokienė, S. Gudas ir p. Dilis, kuris savo kalboje paaiškino labai plačiai apie Stokerio naudingumą, o ponia Paknienė pareiškė, kaip esanti patenkinta turinti savo namuose tokį patogumą.

Dėl sekančios žiemos jau apie 10 lietuvių žadėjo savo namuose turėti tokį įrengimą, kuris ištikro yra labai didelė pagelba namuose.

Visi svečiai padėkojo p. Pakniams ir Diliams už pakvietimą į tokį gražų pokylį.

J. T-nė.

Aukojo lėktuvo fondui

Surengtoje Great Neck'o Dariaus-Girėno Aero Klubo skyriaus sutiktuvių vakarienėje lak. P. Šalteniui, savo nuoširdžia auka šie asmenys prisidėjo prie žygio skolos baigti atlyginti: Alekas ir Morta Gedeminai aukojo $5; po $1 aukojo: J. Bartkus, Agota Blužonienė, Stasys Surdokas, Alice Kraujalienė, Julija Armanienė, agd. Gutauskienė, K. Sausaris, L. Čaklikas, Juozas Daukšis, Ona Lazdinienė, Juozas Vanagas, K. Sufrančikienė; M. Šidlauskienė 25 centų. Viso aukų surinkta $17.25.

Už suteiktas aukas aukojusiems reiškiama širdinga padėka. *D.-G. Aero Klubas.*

Padėkos pareiškimas

Skaudžios nelaimės parblokšti nespėjome anksčiau atsigriebti ir tinkamai išreikšti savo širdingą dėkingumą visiems savo giminėms, draugams ir prieteliams, už parodytą atjautimą mūsų nelaimės ir pareikštas simpatijas, ypatingai už tokį nuoširdų, gausų ir didingą paskutinį patarnavimą mūsų mylimam sūnui Broniui Šalinskui.

Šia proga mes norime pareikšti širdingiausią padėką visiems pirkusiems gėles, užprašiusiems šv. mišias už velionies vėlę, taip gausiai dalyvavusiems šermenyse, pamaldose bažnyčioj ir palydėjusiems į kapus. Gaila, kad čia neturime galimybės išvardinti tokią didelę eilę savo ir velionies draugų ir prietelių ir visiems atskirai padėkoti. Todėl vienu žodžiu—plaukiančiu iš gilumos širdies—tariame visiems ačiu.

Negalime nepaminėti Apreiškimo parap. klebono gerb. kun. N. Pakalnio už parodytą simpatingumą ir įspūdingą pamaldų sutvarkymą. Širdingai dėkojame ir kitiems gerb. kunigams dalyvavusiems pamaldose ir atlaikiusiems šv. mišias už mūsų sūnaus vėlę. Mes branginame ir dėkingai įvertiname gerb. muzikų-vargoninkų papuošimą pamaldų savo įspūdingu giedojimu. Esame nuoširdžiai dėkingi ir grab. Steponui Aromiskiui už simpatingą patarnavimą ir parodytą pasiryžimą sumažinti mūsų rupesčius nelaimės valandoje.

Skaudaus smūgio prislėgti—nepajėgiame tinkamai ir pilnai išreikšti savo gilų dėkingumą. Galime pasakyti tik tiek, kad mūsų širdyse visuomet virpės dėkingumo jausmai visiems, kurie bet kokiu būdu atjautė mūsų nelaimę ir suteikė paskutinį patarnavimą mūsų mylimam šeimos nariui Broniui Šalinskui.

Pijus ir Pranė Šalinskai
ir šeima.

Žymių filologų paskaitos apie lietuvių kalbą

Gruodžio 29-tą d. įvyks suvažiavimas Moderninių Kalbų Draugystės (Modern Language Association) Hamilton Hall, kambarys 301, Columbia universitete. Bus skaitoma apie dabartines kalbas, taip gi ir lietuvių. Tikimasi, kad atvažiuos ir dalyvaus prof. H. H. Bender iš Princeton, prof. A. Senn iš Pennsylvania universiteto ir Columbia universiteto lietuvių kalbos lektorius, dr. J. J. Raymond-Rimavičius.

Visuomenė kviečiama atvykti ir dalyvauti. Įžanga veltui. Pirmininkaus prof. Samuel H. Cross iš Harvard universiteto. Pilnesnių žinių gauti kreipkitės pas Dr. A. P. Coleman, Columbia University.

A. P. Coleman.

KERŠTO AUKA

Harry Heinz, 24 metų amžiaus, gyvenantis 734 59th St. silvasario rūkštimi išdegino akis, apdegino veidą, rankas ir kojas H. Johnsonui, kuris nuvežtas į ligoninę po kelių valandų mirė.

Pasidavęs policijai Harry Heinz pasakė, kad rūkštis jis taikęs ne Johnsonui, bet jo žmonai Elsei, kuri jau kuris laikas, kaip slėpė vienos moteriškės adresą, kurį jis norėjęs gauti. Už slėpimą šios moteriškės adreso jis nutaręs išdeginti jai akis, bet tik apdegino veidą ir rankas. Didžiausia dalis rūkščių teko jos vyrui.

ŠIŲ DIENŲ APSAUGA

Dar vienas Kalėdų laikmetis kada rizika yra nelaimių priežastis gatvėse ir laužymas trafiko įstatų.

Didžiausias judėjimas miesto pasižymi tarp dabartinio laiko ir Kalėdų. Pardavimai (sales) judėjimą sudaro. Judėjimas tęsiasi nuo ankstyvojo ryto iki vėlaus vakaro. Judėjimas eina krautuvėse ir judėjimas gatvėse.

Reikia būti atydžiam tame judėjime. Trafiko šviesos tegu primena tai domę ir observavimą. Ypačiai tai reikia stebėti susigrūdimų ir pervažiavimų vietose. Perėjimas skersai gatvės turi būti atliekama tik perėjimų vietose. Neiti sparčiai skersai gatvės ir nesistengti lenktyniuoti su šviesomis.

Tas norėjimas aplenkti savo rizika yra laužymas trafiko taisyklių. Nereikia rizikuoti kuomet apleidžiate krautuves ir su nešuliais einate namo. Skuba ir veržimasis pirmyn Jums sudaro tik didesnį pavojų patekti į nelaimę, kuomet trafiko šviesos veikia normaliai.

Perėjimas gatvių ne perėjimų vietose sudaro daugybę nelaimių ir suteikia mirčių, kas priverčia Jums tai daugiau pabrėžti, kad šiose dienose reikia būti dar daugiau saugesniu ir prisilaikyti visų judėjimo taisyklių.

ĮSPĖJA POLICIJĄ NEIMTI DOVANŲ

New Yorko policijos komisijonierius Valentine įspėjo policijos valdininkus, kad jie nepriimtų kalėdinių dovanų, kuurias jiems duos civiliai miesto gyventojai todėl, kad jie yra policininkai. Tokių dovanų ėmimas bus skaitomas prasižengimu ir už tai bus baudžiami.

SPROGDAMAS DINAMITAS SUŽEIDĖ DU

Kasamam naujam požeminiam traukinio tunelyje, 6 Av., netoli 34 gatvės, sprogo dinamitas ir sužeidė du žmones. Sprogimas buvo toks stiprus, kad pramušė sieną 34 gatvės požeminio geležinkelio stotyje. Žmonės išgirdę sprogimą išbėgiojo gatvėn.

PAIEŠKOJIMAS

PAIEŠKAU Juozo ir Petro Bertašių. Pirmiaus gyveno Brooklyne, N. Y. Norima sužinoti, kur jie dabar randasi, gyvi ar mirę. Ieško motina Bertašienė, Baužaičių km., Eržvilko paštas, Tauragės apskr., Lietuva. (286-288)

Būk tikras, kad pirksi sau vyną ir degtinę žinomoje Krautuvėje

MANHATTAN LIQUOR

Krautuvė yra didžiausia ir parduoda žemiausiomis kainomis visame Williamsburghe

264 GRAND ST., kampas Roebling Str. Brooklyn, N.Y.

SPECIALIS ŠIOS SAVAITĖS PIRKINYS

AMBER CREAM gryna Straight Bourbon degtinė, 2½ metų senumo. Distilled in Pennsylvania, 90 proof. 79c. pantei, $1.49 kvortai.

Didžiausias pasirinkimas visokiausių rūšių degtinių

Tel. EVergreen 7-1645 License No. L886

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS

SVEIKATA — TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA — LAIMĖ

LIETUVIS PAS LIETUVĮ

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

KALĖDŲ ŠVENTĖMS

- Kalėdos yra linksma šventė. Linksmiausia dovana yra bonka geros degtinės, vyno arba šampano.
- LIETUVIŠKAS MONOPOLIS turi begalinį pasirinkimą visokių gėrimų sutaisytų gražiose dėžėse dovanoms.
- Kiekvienam pirkėjui lietuviškas kalendorius dykai.

REPUBLIC LIQUOR STORE

415--417 Keap St., Brooklyn, N. Y.

X. STRUMSKIS, sav. Tel.: Ev. 7-2089

Lic. L-72

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

EVERGREEN 4 7142

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

ESTATE of A. J. VALANTIEJUS
T. FRED LEFEVRE, Manager
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEwton 9-4464 & MIchigan 2-1717

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS DRĄSUOLIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

50. Bet Jeffo nepasitikėjimas buvo bereikalingas: sargai visi rodėsi miegantys, — nei vienas nesijudino. Jeffas, laikydamas už rankos Mariutę, nuėjo prie užpakalinių lušnos durų, kur buvo uždarytas daktaras Brooks su Bobu ir pašaukė jiedu: "Kaimas miega. Sekite paskui mane su Mariutę. Mes išbėgsime".

Slapstydamasis šešeliuose ir užkampiuose, Jeffas vedėsi Mariutę prie kaimo vartų. Iš tolo sekė paskui jiedu daktaras su Bobu. Šiedu belaisviai ėjo pamažu, nes daktaras buvo labai nusilpęs po savo ligos: Bobas turėjo jį vesti. Visas šis "pabėgimas" rodėsi labai tikru ir nieks nesitikėjo klastos.

Priėjęs prie kaimo vartų, Jeffas atkėlė sklendę. Sargai visi miegojo ir, rodėsi, nieko negirdėjo. Įrėmęs petį Jeffas pamažu pravėrė sunkius vartus tiek, kad vos tik galėjo pralysti jis ir Mariutė. Bet kaip tik Jeffas su Mariute išėjo pro vartus į girią, visa sargyba pradėjo garsiai rėkauti.

"Turbūt sargai sugavo tavo tėvą ir Bobą", aiškino Mariutei Jeffas, rodydamas nusiminimą, nors tikrenybėje jis labai džiaugėsi, kad viskas taip vyko, kaip jis buvo susitaręs su Kagunda. Dabar laukiniai nužudys daktarą Brooks su Bobu. Liks tik Tarzanas, kurį Jeffas tikėjosi netrukus nudėti.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje